



Aan de vooravond van 2030

Eastermar, woensdag 12 december 2029

Beste Eastermarders,

Welkom op de vergadering van dorpsbelang en dank dat wij namens de dorpscoöperatie even het woord mogen voeren. Zo in het najaar, aan de vooravond van 2030 is het goed om even terug te kijken. Het is alweer ruim 10 jaar geleden dat we onze dorpscoöperatie hebben opgericht tijdens de algemene najaarsvergadering van dorpsbelang. Om het collectieve geheugen even op te frissen kijken we graag met u terug.

Een zestigtal dorpsgenoten hadden ons in 2003 (ruim 25 jaar geleden!) al laten zien hoe je gezamenlijk 2200 zonnepanelen inkoopt. Vervolgens werd door een aantal enthousiaste en energieke dorpsgenoten ruim 10 jaar geleden een energie coöperatie opgericht. De duorsume Eastermarders hadden een simpele doch heldere visie op de energiesector en wisten de dorpsgenoten te overtuigen dat de ruim € 2,5 miljoen euro die de Eastermarder huishoudens en bedrijven per jaar aan gas en elektra uitgaven, beter in eigen dorp zouden kunnen houden. Er werd gestart met een collectief zonnedak met ruim 800 zonnepanelen en de jaren erna zouden er nog vele dorpsdaken volgen. Tevens werden er wederom collectief zonnepanelen, maar ook warmtepompen, aardwarmtesystemen en isolatiemaatregelen voor eigen gebruik ingekocht. Het eerste jaar had de energie coöperatie al ruim 100 leden.

Deze positieve energie motiveerde ook een aantal boeren om gezamenlijk te investeren in een meststoffencentrale die energie produceert en de reststoffen als grondstof o.a. verkoopt als kunstmest en uiteraard levert aan onze dorpsstuin. Op dat moment een primeur. De eerste circulaire boeren in Friesland kwamen dan ook uit de noordlike fryske walden. Tevens werd samen met de buurdorpen Sumar en Jistrum een succesvol warmteproject afgerond en worden onze dorpen en bedrijven verwarmt en gekoeld door een combinatie van aardwarmte, de restwarmte van de industrie bij Sumar en



Skulenboarch en aquathermie uit het Burgumermar. Hiermee waren wij vorig jaar, een jaar eerder dan buurdorp Garijp, volledig gasloos.

De doelstellingen van de werkgroep Enerzyk Eastermar om in 2030 als dorp energieneutraal te zijn werden veel eerder gehaald. Ruim drie jaar geleden, tijdens het Easterbarren van 2026, werd bekend gemaakt dat ons dorp meer energie zelf opwekt, dan dat het verbruikt. Dat kwam voornamelijk door de slag die wij hebben kunnen maken met onze dorpsmolen en drijvend zonnepark die we samen met Jistrum en de bedrijven op Skulenboarch hebben kunnen realiseren. Inmiddels hebben we als dorp ook een aanzienlijk belang in een dorpsmolen op zee in het windpark Pollux. Onze dorpscoöperatie heeft inmiddels 480 leden en we hebben afgelopen jaar ruim €84.000 mogen uitkeren aan projecten ter versterking van de leefbaarheid in ons dorp.

De energie die letterlijk en figuurlijk loskwam in ons dorp, mede door het bloeiend lokaal loket en een sterk verenigingsleven, heeft tevens geresulteerd in o.a. onze eigen dorpszorg, bewegingscentrum, dorpslenen, dorps- en kringloopwinkel, onze dorpstuin, ons eigen biologische zuivel, vlees en eieren (o.a. onze kippen caravan) en ons eigen afval- en recyclebedrijf. Tevens is ons lokale elektrische deelauto project inmiddels uitgegroeid tot één van de grootste autonome taxivervoerders in Friesland. We hebben de afgelopen jaren weer een sterke lokale economie weten op te bouwen door circulair te leren denken en terug te gaan naar de primaire levensbehoeften. Bed, bad, brood. Eastermar is weer een ecosamenleving geworden. Een samenleving met ecologisch en economisch evenwicht.

Enorm trots zijn wij dan ook dat wij vanavond bekend mogen maken dat ons dorp is geselecteerd door het ministerie van ecosamenleving als voorbeeldorp voor een algeheel basisinkomen. Iedere dorpsgenoot ontvangt vanaf 1 januari 2030 een vast basisinkomen van €1.200,- per maand.

Terug naar 2019, terug naar het hier en nu:

‘Men zei dat het onmogelijk was, totdat er iemand langskwam die dat niet wist’